

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 28. augusta 2012 v trestnej veci obžalovaného **Ing. Ľ. K.**, pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné, o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci inému súdu vo veci Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To 74/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného Ing. Ľ. K., vedená na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 3To 74/2012, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom, sp. zn. 1T 24/2011, z 29. marca 2012 uznal obžalovaného Ing. Ľ. K. vinným, že

v dobe od 24. februára 2004 do 10. februára 2010 ako osobitný správca konkurznej podstaty úpadcu U. „v konkurze“ so sídlom J., Z., IČO: X., ustanovený do funkcie opatrením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 51-24K 294/1996-638 z 24. februára 2004 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 51-24K 294/1998 z 10. februára 2010 zbavený funkcie osobitného správcu, porušil ustanovenie § 8 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, že správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon, alebo mu ich uloží súd, nerešpektoval právoplatné rozvrhové uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 51-24K 294/1996-1330 zo 7. decembra 2006 v spojení s opravným rozvrhovým uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 51-24K 294/1996-1335 zo 16. januára 2007 a právoplatné rozvrhové uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 51-24K 294/1996-Ďu-1442 z 2. januára 2009 v tom, že aj keď konkurzná podstata ku dňu 31. októbra 2006 disponovala sumou 10 354 064 Sk

(343 692 €) neuváženým nakladaním so zverenými prostriedkami ohrozil v lehote do 17. marca 2007 uspokojenie pohľadávok veriteľov, úpadcu U. „v konkurze“ v zmysle právoplatných rozvrhových uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici:

- veriteľ: Slovenská republika – Krajský súd v Banskej Bystrici, určená ako pohľadávka proti podstate vo výške 60 000 Sk (1 991,60 €)
- veriteľ por. č. 1: S., C., B., IČO: X., vo výške 7 085 300 Sk (235 188,90 €)
- veriteľ por. č. 2: S., C., B., IČO: X., zistená ako pohľadávka II. triedy vo výške 99 826 Sk (3 313,60 €)
- veriteľ por. č. 3: M., zistená ako pohľadávka II. triedy vo výške 109 195 Sk (3 624,60 €)
- veriteľ por. č. 1: S., C., B., IČO: X., zistená ako pohľadávka III. triedy vo výške 2 440 896,50 Sk (81 022,90 €)
- v lehote do 4. marca 2009 – pohľadávka: (odmena) správcu konkurznej podstaty JUDr. I. Č., J., B. vo výške 6 267 € (188 799,60 Sk),

v ktorom konaní pokračoval tak, že

- dňa 23. decembra 2004 rizikovým obchodom z korunového účtu č. X. úpadcu U. „v konkurze“ previedol sumu 10 mil. Sk na účet č. X. dcérskej spoločnosti T., T., so sídlom v B. z dôvodu nákupu podielových listov, pričom takto získané finančné prostriedky zo spol. T. nevybral a nepoužil na vyplatenie pohľadávok veriteľom, ale dňa 2. augusta 2007 poukázal z korunového účtu č. X. úpadcu U. „v konkurze“ na účet č. X. v mene USD vedeného v T. sumu 9 mil. Sk (298 745,27 €), t.j. 364 667,67 USD s realizovaním transakcií:

- dňa 20. augusta 2007 dal z neho príkaz na finančne rizikovú vyšlú zahraničnú platbu vo výške 364 500 USD, pričom ako účel platby na platobnom príkaze uviedol zahraničné cenné papiere krátkodobé, kde príjemcom platby vystupovala spoločnosť F., dňa 24. januára 2008 na tento istý účet z tej istej spoločnosti prišla zahraničná platba vo výške 303 954,23 USD,

- dňa 21. februára 2008 dal z neho príkaz na vyšlú zahraničnú platbu vo výške 251 000 USD, pričom ako účel platby na platobnom príkaze uviedol zahraničné cenné papiere krátkodobé, kde príjemcom platby vystupovala spoločnosť F., S., dňa 7. apríla 2008 na korunový účet spoločnosti U. „v konkurze“ v T. prišla zahraničná platba vo výške 4 927 137,97 Sk (163 551,02 €), t.j. 242 465,33 USD, pričom príkazcom platby bola spoločnosť F., S.,

- dňa 23. apríla 2009 previedol z účtu č. X., ktorý založil na menu USD na korunový účet č. X. úpadcu spoločnosti U. „v konkurze“ zostatkovú sumu vo výške 53 251,62 USD, t.j. 40 424,82 € (1 217 838,13 Sk), to znamená, že zo sumy 9 mil. Sk, ktorú investoval vrátil na korunový účet úpadcu sumu 6 144 976,10 Sk so stratou pre úpadcu 2 855 023,90 Sk (94 769,43 €),

ktorým špekulatívnym konaním úpadcovi U. „v konkurze“ spôsobil škodu vo výške 4 206 199,16 Sk (139 620 €), ktorá vznikla rozdielom nevyplatenej sumy vo výške 9 984 017,10 Sk veriteľom a vyplatenou sumou veriteľom vo výške 5 777 817,94 Sk vyplatenou správcom konkurznej podstaty JUDr. I. Č. a veriteľom: SR Krajský súd v Banskej Bystrici 60 000 Sk (1 991,60 €), S., B. 99 826 Sk (3 313,60 €), mestu Z. 109 195 Sk (3 624,60 €), JUDr. I. Č. 188 799,60 Sk (6 267 €).

Súd konanie obžalovaného kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák.

Obžalovanému uložil podľa § 237 ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., § 46 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podali odvolanie obžalovaný a okresný prokurátor vo Zvolene.

Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 11. júla 2012 vytýčil vo veci termín konania verejného zasadnutia na deň 8. augusta 2012.

Krajskému súdu v Banskej Bystrici bol dňa 7. augusta 2012 doručený prípis od obžalovaného, v ktorom vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici a voči celému Krajskému súdu v Banskej Bystrici. V písomne podaných námietkach rozoberá dôkazy vykonané v konaní a vyslovil názor, že trestného činu sa nedopustil. Ako dôvod, prečo podal námietku voči Krajskému súdu v Banskej Bystrici a jeho sudcom uviedol, že konkurzný sudca v predmetnom konkurznom konaní, ktorého sa celý skutok týka, Doc. JUDr. M. Ď. PhD., je v súčasnosti predsedom Krajského súdu v Banskej Bystrici a keďže podstatná časť skutku, ktorý mu je kladený za vinu, súvisí s konaním jeho osoby ako konkurzného sudcu, resp. s nesúladným právnym názorom obžalovaného a jeho osoby, z dôvodu právnej opatrnosti si dovoľuje podať námietku zaujatosti v rozsahu a z dôvodov vyššie uvedených.

Z vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici mal Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že vo veci sa cíti zaujatý Doc. JUDr. Ď. PhD. z toho dôvodu, že trestné stíhanie sa týka „sprenevery“ finančných prostriedkov v konkurznom konaní, v ktorom je zákonným sudcom.

JUDr. P., JUDr. R., JUDr. S., JUDr. M., Mgr. Ď., Mgr. B., JUDr. B., JUDr. C., JUDr. D. uviedli, že obžalovaného nepoznajú, poškodenou stranou vo veci je ich zamestnávateľ a aby nevznikli pochybnosti o objektívnosti rozhodnutia, cítia sa vo veci zaujať.

Ďalší sudcovia vo vyjadreniach uviedli, že obžalovaného nepoznajú, necítia sa zaujať.

Zo skutkovej vety prvostupňového rozsudku vyplýva, že konkurzné konanie vo veci úpadcu U., sa viedlo na Krajskom súde v Banskej Bystrici a jedným z veriteľov bola aj Slovenská republika – Krajský súd v Banskej Bystrici. Krajský súd v Banskej Bystrici nevystupuje v konaní ako poškodená strana a nemá postavenie poškodeného. Nič na tejto skutočnosti nemení, že konkurzným sudcom bol Doc. JUDr. Ď. PhD., terajší predseda

Krajského súdu v Banskej Bystrici. V konaní Doc. JUDr. Ď. PhD. vypočutý nebol. Vypočutý bol JUDr. M., konkurzný sudca, ktorý v konaní ustanovil za osobitného správcu obžalovaného. Doc. JUDr. Ď. PhD., JUDr. M. sú sudcami Krajského súdu v Banskej Bystrici, na obchodnom úseku. Nie sú sudcami na trestnom úseku. Vec sa prejednáva na trestnom úseku a zákonnými sudcami sú členovia senátu JUDr. P., JUDr. R., JUDr. S..

Keď je vznesená námietka zaujatosti len všeobecne, napr. voči všetkým sudcom krajského súdu, bez bližšej konkretizácie dôvodov, z ktorých zaujatosť vyvodzuje, je potrebné takéto podanie posudzovať ako návrh na delegáciu.

Podľa § 23 ods. 1 z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa. Z ustanovenia § 23 ods. 1 vyplýva, že na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím je zdôraznená výnimočnosť takéhoto postupu. Trestný poriadok dôležité dôvody neustanovuje. Vždy nimi treba rozumieť dôvody, ktorými sa zabezpečí lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania, právo na spravodlivý proces, pri hodnotení či ide o dôležitý dôvod nie je možné vychádzať len z jedného hľadiska, ale je potrebné hodnotiť všetky okolnosti prípadu, ktoré prichádzajú do úvahy.

Pri posudzovaní toho, či sudca v konaní je alebo môže byť zaujatý, je potrebné vychádzať z postavenia súdov a sudcov v spoločnosti. Podľa čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Súdnictvo sa vykonáva oddelene od iných štátnych orgánov. Sudcovia sú pri rozhodovaní nezávislí a viazaní len zákonom. Z uvedeného vyplýva, základným princípom fungovania sudcovskej moci je princíp sudcovskej nezávislosti. Sudcovskú nezávislosť môžeme chápať v širšom a užšom slova zmysle. Základným princípom sudcovskej nezávislosti je to, aby sudca mohol rozhodovať nestranne, bez akejkoľvek možnosti ovplyvňovania inými subjektmi. Na jednej strane je potrebné vyhodnotiť subjektívne hľadisko sudcu, či sa cíti vo veci zaujatý z dôvodu jeho vzťahu k veci alebo osobám. Na druhej strane je potrebné, aby aj spoločnosť a strany konania mali zábezpeku v tom, že aj navonok je rozhodnutie sudcu objektívne.

Okrem Doc. JUDr. Ď. PhD. ani jeden sudca sa necíti zaujatý vo veci. Z konštatovaného princípu nezávislosti v rozhodovacej činnosti vyplýva to, že aj keď je zákonným sudcom v konkurznej veci, nemá dôvod cítiť sa zaujatý v inej veci, ktorá sa týka toho istého subjektu. Bol by tým pošliapaný princíp sudcovskej nezávislosti.

Doc. JUDr. Ď. PhD. z postavenia predsedu súdu nemôže v rozhodovacej činnosti ovplyvňovať svojich podriadených. Ak by sa táto skutočnosť preukázala, potom by bol dôvod na jeho vylúčenie z konania a prejednávania veci, ale zatiaľ sa takéto konanie zo strany Doc. JUDr. Ď. PhD. nepreukázalo. Preto nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici to, že je vznesená námietka zaujatosti voči celému Krajskému súdu v Banskej Bystrici skutočnosť, že predsedom Krajského súdu v Banskej Bystrici je Doc. JUDr. Ď. PhD., ktorý je zároveň zákonným sudcom v konkurznej veci a môže kolegov ovplyvňovať v rozhodovacej činnosti. Ďalšia časť sudcov sa síce necíti zaujatá, resp. cíti a žiada svoje vylúčenie z rozhodovacej činnosti z toho dôvodu, že v konaní je poškodenou stranou, Krajský súd v Banskej Bystrici, ich zamestnávateľ, a aby nevznikli pochybnosti o objektívnosti rozhodovania, navrhujú, aby boli z konania vylúčení. Aj v tomto prípade je potrebné vychádzať z princípu sudcovskej nezávislosti a brať do úvahy aj to, že rozhodnutie súdu musí byť aj navonok objektívne. Súdna moc má svoje osobitné postavenie, musí byť nezávislá od akejkoľvek inej moci. A nie je možné dopredu vyvodzovať obavu z toho, že by spoločnosť mohla ich rozhodovaciu činnosť považovať za neobjektívnu, pretože jedným z veriteľov je ich zamestnávateľ a preto bude objektívnejšie, keď budú z rozhodovacej činnosti vylúčení. Takýmto postojom k prejednávanej veci by boli porušené základné princípy sudcovskej nezávislosti a dopredu by sa navodzovala atmosféra neobjektívneho rozhodovania.

Z konštatovaného vyplýva, že nie je dôvod na odňatie veci Krajského súdu v Banskej Bystrici a jej prikázanie na rozhodnutie súdu toho istého druhu a stupňa a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky neodňal vec, sp. zn. 3To 74/2012, Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. augusta 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová